

ΑΓΓΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ JOHN MCKARTHΥ

Ο ΤΡΑΓΙΚΟΣ ΓΥΡΙΣΜΟΣ

ΑΘΙΣΜΕΝΗ στο μαρμάρινο κάθισμά της, έκει στην άκρη του γάργαρου ρουακισιού, που γλυκομουρούριζε κυλώντας ανάμεσα απ' τὸ ἀπέραντο πάροχο του άρχοντικού της, ἡ Μίρα, στήριξε τὸ μικρὸ της κεφάλαι στή μισόκλειστη παλάμη της.

Ρέμβασε, θαθειά ἀφηρημένη ἡ

πεντάμορφη προγκητοπούλα...

Ἄμιλητος καὶ σιωπηλὸς καθόταν κοντὰ στὰ πόδια της, μισοξάπλωμένος στὸ δροσερὸ γρασιδι, ὁ Λεόν, ὁ σωμαθητικὸς, χλωμὸς ἰσπότης μετὸν ὅποιον ἦταν ἀρραβωνιασμένη ἐδῶ καὶ δυὸ μῆνες...

Στέναζε κάθε τόσο απ' τὸν καύμ του, τὸ ἐρωτευμένο τρελλὰ ἀρχοντοπούλο, γιατί τόσο ὥρα ἐκεῖνη δὲν εἶχε ἀνοίξει τὸ στοματάκι της νὰ τοῦ πῆ μαὶ λέξι. Ὅλα του τὰ γινώκογια καὶ τὰ διατακτικά, φοβισμένα χάρδια του, στὰ δόλιμανα μαλλιά της καὶ στὰ κοινόλενα χειρῶνά της, πῆγαιναν τοῦ κῆκου...

Ἄλλον σὺλλογιζόταν ἡ καλὴ του Μίρα, καὶ σ' ἄλλον πετοῦσε τὸ ση ὥρα ὁ νοῦς της καὶ ὁ λογισμὸς της !...

— Σ' ἀφίνω, Μίρα... Βλέπω πῶς ἡ παρουσία μου σὲ στενοχωρεῖ καὶ σε κοινοῖται... Ἄσωση, φαίνεται, πῶς δὲν μπορῶ νάβρω τὸν δρόμο, ποῦ θὰ με κάνει νὰ μπῶ στὴν καρδιά σου... Γί' αὐτὸ καὶ στενάχω μάτια τὸσον καιρὸ... Μά... ἴσως... μπορεῖ... μπορεῖ... καὶ νὰ μὴ χωρῶτε δὲν ὁ στὴν τρυφερὴ καρδιά σου... Ἐ ;... Αὐτὸ εἶνε, γλυκεῖά μου Μίρα ;...

Ἔτσι τὴς νοιμοῖτοισι ποινεμένα ὁ θλιμμένος ἰσπότης, ὀρθος τὸ ὄρα πλάι της καὶ σκάνοντας τὸ ὄχρὸ του πρόσωπο στὸ δικὸ της, μὲ ἔκφρασι ἀτελειομένη καὶ ἐρωτηματιάζη...

Ἡ μαρφοαλλοῦσα ἀρχοντοπούλα τὸν κῆτταζε στὰ μάτια μετὸ στενοχώρια ζωηρή. Τὸν λιπόταν μετὴν καρδιά της τὸν καλόφρονα ἰσπότη, τὸν τόσο ἄτυχο στὴν πρώτη του αὐτὴ ἀγάπη, μὰ τὴ μοιροῖσε νὰ τοῦ κάνει !... Τὸν ἀφίρωσε λοιπὸν νὰ φέρη βοῦθος ἀπὸ κοντὰ της, δίχως νὰ τοῦ μιλήσῃ καν.

Ἡ παρθενητικὴ καὶ ἀγνή καρδιά της ἦταν δοσμένη σ' ἄλλον ὀριστικά καὶ ἀοκλήρωτικά—πρὶν ἀπὸ μερικὰ χρόνια...

Ἦταν χαρισμένη στὸν λεβεντόκαρμιο, λιγὸλογο καὶ ἀσθηρὸ Ροβέρτο, ἀποκασιτὸ τοῦ ἀρχοντοπατέρα της, τοῦ πανίσχυρου φερουδάρα ἡρακισίου ντὲ Καρντάν...

Ἀπὸ ἀπλὸς ἰσποκόμος ἀκάωη, στὴν ἕτηρεια τοῦ μαρκισίου, ὁ Ροβέρτος, διακρίθηκε τόσο γιὰ τὴν θεοτέρελλὴ ἀνδρεία του, καὶ τὴν ἀμείλιχτὴ σκληρότητά του, σὲ κάποια στάσι ἀμιατηρὴ τὸν κολλήγων τοῦ κ. ντὲ Καρντάν, ὅστε ἔγινε ἔπειτα απ' τὰ γεγονότα αὐτὰ τὸ δεξι χεῖρ τοῦ ἀρχοντοῦ τῶν...

Ἔτσι πολλές φορές τὸν δινόταν ἡ εἰκαρία νὰ δαστανῶνεται μετὸ ἔξασιο ἐκεῖνο λουλουδι—τὴ Μίρα—καὶ συχνὰ ἡ ματιές τους ἀστραφταν ἀπὸ τὴν ἔαφρικὴ καὶ θαθειά συγκινησι, ποῦ τοὺς προκαλοῦσε αὐτὴ ἡ στιγμήα συνάντησί τους...

Μὰ γρήγορα ὁ Ροβέρτος ἔβαλε χλωινάρα ἀτσάλεια, στοὺς διαίους αὐτοὺς παλιούς της ἀνδρική της καρδιάς του. Ἐνοιωθε καθαρά καὶ ἔαστερα τί ἀνεπέρβλητο ἐμπόδιο τὸφρασε τὸ δρόμο, γιὰ τὴν καρδιά της λατρειτῆς του Μίρας, καὶ ἀποράσισε νὰ παλαίωη ἄγρια μετὴν ψυχὴ του, ξεριζώνοντας ἀπὸ μέσα της κάθε κλίσιο τρυφερὴ καὶ κάθε ἀσθημα ἀπαγορευμένο...

Ἡ ταπεινὴ καταγωγή του τὸν χόρφιζε γιὰ πάντα, απ' τὴ γαλαζοαμάτη ἐκεῖνη ἀρχοντοπούλα !...

Πονοῦσε φοιχτὰ καὶ μάτωνε ἡ ἄτρομη στὸν κίνδυνο καρδιά τοῦ Ροβέρτου. Ἦταν καυθὸς μεγάλος ἡ ἄτυχη καὶ ἀτελειομένη αὐτὴ ἀγάπη του. Κί' ἀντὶ νὰ τὸν παρηγορῇ ἡ θεαδιότητα, πῶς καὶ ἡ Μίρα τὸν λάτρεινε κρυφά, ἀντίθετα τὸ γεγονός αὐτὸ ἀποτελοῦσε ἕνα ἀκόμα μαρτύριο γιὰ τὴν εἰλικρινὴ καὶ τίμα καρδιά του...

Γί' αὐτὸ, μὴ θέλοντας νὰ καταχραστῇ τὴν τυφλὴ ἐμπιστοσύνη τοῦ εὐεργέτου του καὶ ἀφέντην του, προφασίστηκε—ἐδῶ καὶ ἔξι μῆνες—πῶς ἦταν ἀπαράτητὴ ἡ ἀπουσία του απ' τὸν πύργο, γιὰ τὴν ἐξόντωσι ληστροκῶν συμμοριῶν ποῦχαν πατήσι μετὸ μακρινές ἐπαρχίες τοῦ μαρκισίου, καὶ ἔφηνε νὰ τὴς κινηγήσῃ.

Μὰ πῆρε ἀθελα μαζί του τὴν χαρὰ καὶ τὴν εὐτυχία της καλῆς του...

Ὁ μῆνες κυλοῦσαν θλιβερά στὸν πύργο. Ἀπόμεινε ὀλομόναχη μετὴ θλίψη της ἡ Μίρα, ἔσθιναν ἡμέρα μετὴν ἡμέρα ἡ φλόγες τὸν ὀλοκάθαρο ματιῶν της, καὶ χλωμίσαν καὶ μαραινόντουσαν ὀριστικά τὰ τριανταφυλλένια μάγουλά της...

Σὲ ποῖον νὰ πῆ τὸν πόνο της, ἡ ἄμοιρη ἀρχοντοπούλα ;...

Στὴν ἀρχὴ ὁ πατέρας της ἔβλεπε μετὰ ἀνύποπτο τὴ θαθειά αὐτὴ ἠθική καὶ σαρκιατικὴ κοίρασι της κόρης του. Μὰ ὄσο περνοῦσε ὁ καιρὸς, τόσο καὶ ἡ Μίρα χειροτέρευε, ὡς ποῦ ἀνησύχης στὰ σοβάρια πεῖα ὁ μαρκήσιος, καὶ ἀκολουθώντας τὴ συμβουλή τοῦ ἀμόρφωτου γιατροῦ του, τὴν ἀραβάνωισε μετὸν ἰσπότη Λεόν ντὲ Γκιερό, ἕναν χαριτωμένο καὶ ζηλεύτὸ εὐπατριδὴ της Αἰλῆς του...

Καθιστάσε πεῖα τὴ συνειδήσι του, ὁ μαρκήσιος ντὲ Καρντάν, καὶ παρατώντας τὴν κόρη του, στὸ διπλὸ τώρα ψυχικὸ μαρτύριό της, ἀφωσιώθηκε ξανά στὴν πολυάσχολη διοίκηση τὸν ἀπεράντων τριφυλιῶν του...

Ἄγρησε κάτω νὰ τὸ καταλάβῃ ὁ Λεόν, πῶς δὲν μιλοῦσε καθόλου στὴν καρδιά της Μίρας, μὰ τὸ κατάλαβε ἐπιτέλους ὀλοφάνερα ἐκεῖνη τὴν ἀπαίσι μερά.Γί' αὐτὸ, μόλις της νοιμοῖτοισι τὰ δαστανιστικά ἐκεῖνα, γιὰ τὴν καρδιά του, λόγια, καὶ ἔμεινε δίχως ἀπάντη ἐκ μέρους της, ἀποσφύθηκε μετὸ θλιμμένη ἀξιοπρέπεια, καὶ τὴν ἀφίρωσε ὀλομόναχη βοῦθῃ, καὶ μετὸ σκιμμένο τὸ λεπτὸ καὶ ἀριστοκρατικὸ της κεφάλαι...

Πόση ὥρα ἔμεινε ἡ Μίρα σ' αὐτὴ τὴ θέσι !... Ὅστε καὶ αὐτὴ δὲν ἤξερε. Καὶ ποῖες κρυφές λαχτάρες σπάρωναν τὰ στήθη της τόσο ὥρα ;... Ὅστε καὶ αὐτὸ τὸ ἤξερε ἀκριβῶς. Ὁλόκληρη ἡ ἔσφραξι της παρῶθενε σὲ μὰ ἀλλόκοτη ἀνεμοῖαλη ποῦ τὴν προκαλοῦσαν χιλιάδου δυνάτι καὶ ἀντιφατικὰ σιναισθηματα...

Ναί, μισοῦσε απ' τὰ βάθη της ψυχῆς της τὸν ἐγοῖσθη καὶ σκληροῦκαρο ἀγαπημένο της. Μὰ τὸν ἀγαποῦσε πάλι ἀνείπωτα, τὸν λάτρεινε θαθειά, καὶ ἡ τρυφερὴ καρδιά της τοῦ ἦταν χαρισμένη ἀσδόρημα, παντοτεινὰ καὶ ἀλύτρωτα...

— Ἄχ... Γιατί δὲν ἔρχεσαι, χρυσὸ μου ;... Γιατί δευλιάζεις τόσο, μισὸς στίς τρυφερές κακοποιές, της ἄμοιρης αὐτῆς ἀγάπης μας ;... Τί καὶ ἂν ἐνοιωθεθε καλά, πῶς θάταν ἀδύνατη ἡ ἐνωσί μας ;... Πῶς προεξόβλησε ἔτσι δαστανικά τὴν ἀφίρωσι τοῦ πατέρα μου, δίχως καν νὰ παλαίωης μετὴς προλήψεις του τίς σκληρές καὶ μετὰ σφῆδιά του γιὰ μένα ;... Μὰ ἀδεια σὲ μαλῶνα, ἀγαπημένε μου... Μήπως δὲν τὸν ἔξρω κατὰ βάθος, τὸν ἀκαμπτο χωρατῆρα τοῦ πατέρα μου ;... Μήπως δὲν ἀνατράφηκα τόσο χρόνια, κάτω απ' τὴν χαλιόδωνη παλάμη του καὶ απ' τίς ἀριστοκρατικές του πεποιθήσεις ;...

Κάτι σάν κλάμμα μύθο συκλόσισε τὸ λεπτὸ της στήθος καὶ τὸ λαρύγγι της συσπάστηκε απ' τὸ παρὸ παρατόνο της σὲ σημείο, ὅστε ὁ θλιβερός αὐτὸς μονόλογός της κόπηκε στὴ μέση. Κί' ὅταν σηκώθηκε ὀρθή, δυσκολεύτηκε νὰ βηματίσει, θαμπαμένη καθὼς ἦταν απ' τὸ δούρακιμα τὸν γλυκῶν ματιῶν της...

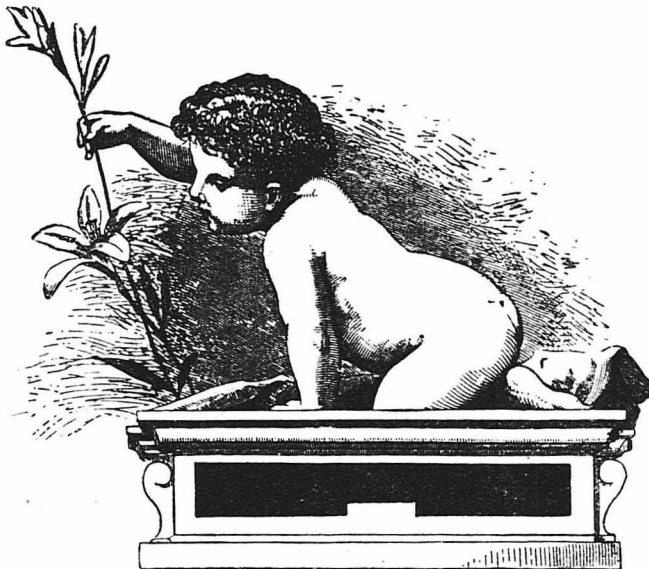
Μὰ καθὼς σύρθηκε μετὸ προσπάθεια στὰ κλονισμένα πόδια της, τραδώντας γιὰ τὴν αἰλή του πύργο, μαρμάρωσσε ἔαφρικὰ απ' τὴν ἀνεῖποτη κατάληξι της καὶ απ' τὴ γλυκεῖα λαχτάρα της.

Ἄλλοιμονο, ὄμως !... Δὲν ἦταν χαροῦμένο αὐτὸ ὁ γυρισμὸς του. Καὶ τὸ σφιχτὸ του ἀγκάλασμα ἔκλεινε μὰ τόσο ἀπαίσι λαχτάρα, ὅστε τρομαγμένη ἀπὸ πένθυμο προσάθημα ἡ Μίρα, ἀνοιγόκλεισε ἀνήσυχια τὰ βλέφαρά της καὶ κῆφρωσε τὴν ἐρωτηματικὴ ματιὰ της στὰ μάτια τοῦ καλοῦ της...

Κί' ἐκεῖνος της ψιθύρισε μετὸ θλιβερὴ, ἀπόκοση φωνή :

— Ἦρθα κονιά σου, Μίρα μου... Ἦταν παρὸς, ἀνυπόφορος ὁ χωρισμὸς μας, καὶ θάμουν καιρὸς ἀπὸ καιρὸ, ἐν δὲν με συγκατοῦσε στὴ ζωὴ ἡ σκέψι σου... καθὼς καὶ μὰ... ἀδύναμη ἔλπιδα... Τελειοσαν ὀλα γιὰ μὰς, ἀγαπημένη μου κοικλίσια... Ἄλλοιμονο !... Πρὶν ἀπὸ λίγη ὥρα σφωρίστηκε συντρίμμα μισὸς στὰ πόδια μου καὶ ἡ τελευταία αὐτὴ ἔλπιδα ποῦ με κρατοῦσε στὴ ζωὴ ! Μοῦ ἀρνήθηκε κατηγορηματικά τὴν ἐνωσί μας ὁ πατέρας σου, καὶ μετὸ ξαναστέλνει πάλι ἀμέσως σὲ μακρινὴ καὶ ἐπικίνδυνη ἀποστολή !...

Ἡ Μίρα δὲν ἔβγαλε υἱλιά. Μονάχα τὴς φάνηκε πῶς κάτι ραγιζόταν μέσα της, ἀνεπανόρθωτα καὶ ἀγίατρευτα, καὶ ἔσασσῶσσε πάλι τὰ γλυκὰ της μάτια μετὸ τέτοια σταθερὴ καὶ φοιχτὴ ἔκφρασι μέσα τους, ὁ Ροβέρτος ἐνοιωσε καθαρά τὴν τρομερὴ σημασία τοῦ βλέμ-

ΠΑΛΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΤΟΥ κ. ΑΘΑΝ. ΖΕΡΒΟΠΟΥΛΟΥ (ΚΡΟΥΠ)

ΔΕΚΑ ΧΡΟΝΙΑ ΚΟΝΤΑ ΣΤΟ ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗ

(Γραμμένες για τὸ «Μπουκέτο»)

Η' ΑΤΟΠΗΝ ὁ Γαβριηλίδης μετεφέρθη στοῦ Συγγροῦ καὶ ἀθωώθηκε τέλος ἀπ' τὸ Κακουργιοδικεῖο Σύρου, ὅπου δικάστηκε, ἔχοντας συνήγορο τὸν φίλο του Νιζ. Δημητριάδου καὶ ἐκ τῆς Σύρου τὸν δικηγόρο Σαλταμπάσην.

***

Δὲν ἔπαιζε, πιστεύω, στὴν Ἑλλάδα ἄνθρωπος περισσότερο λιποδίατος ἀπ' τὸν Γαβριηλίδη. Σπαρτιάτης ἀληθινός. Μποροῦσε νὰ ζῆσθ' ἕνα φασκόμυλο ἢ μὲ πορτοκάλια μέρες καὶ βδομάδες ὁλόκληρες. Τὰ πορτοκάλια μάλιστα

στὴν ἐποχὴ τους, ἦσαν ἡ μόνη του τροφή.

Ἄλλοτε προτιμοῦσε κοιτόσους καὶ γαιοῦρη, ἄλλοτε οὖν ἡ βρασιμενὰ χορταρικά, σινηθῶς ὄσπρια καὶ κανένα αἰγὸ, ποτὲ δὲμὺ δὲν ἔδασε στὸ στόμα του κρέας.

Ὅταν διάβαζε σὲ κανένα ἔξω περιοδικὸ καμμιὰ νέα θεωρία γιὰ τὴν τροφὴν τοῦ ἀνθρώπου, ἀμέσως ἐγίνετο ὁ πλέον ἐνθερμος τῆς ἰδέας αὐτῆς προλαγνιδιστής. Ἀρθρα σχετικὰ στὴν «Ἀκρόπολι», διαίτα προσωπικῆ ἐκείνου.

Ἄλλοτε συνιστοῦσε ριζοφαγία καὶ ριζοκαλλιέργεια στὰ ὑγρὰ ἐδάφη τῆς Κωλαίδος καὶ τὰ καλά τῆς καὶ ἔτσι ἐγίνε ἀφορμὴ νὰ ἰδρῆθῃ τότε ὁ πρῶτος χορτοφαγικὸς σύλλογος, ὑπὸ τὸν Γ. Φιλάρετον καὶ τὸ πρῶτο χορτοφαγικὸ ξενοδοχειακὸ κέντρο στὴ «Μητρόπολι» τοῦ Ἀνδρουμῆ καὶ κατόπιν τὸ «Ἄστι» τοῦ Μεταξῆ. Σήμερα, χορτοφαγικὰ κέντρα βρισκονται σὲ κάθε ὄρειο τῶν Ἀθηνῶν. ἴσως γιὰτι εἰνε...

ἀκριδὸ τὸ κρέας.

Ὁ Γαβριηλίδης ἦταν ἀδυσώπητος ἐχθρὸς τῆς κρεοφαγίας, κατὰ τῆς ὁποίας ἔγραφε συχνότατα στὴν «Ἀκρόπολι» καὶ στὴν ὁποία ἀπέθιβε ὅλες τῆς ἀρρώστειες τοῦ κομποῦ καὶ ἰδίως τὸν καρκίνο. Οὐδέποτε ἔδοξαίμην τὸ κρέας.

Κι' ὁμῶς μ' ὄλες τῆς προφυλάξεις του, μ' ὄλη τὴν χορτοφαγία, τὴν φροντοφαγία καὶ τὴν γαιοφροφαγία του, εἶχε τὸ ἀτίμημα νὰ προσβληθῆ ἀπὸ καρκίνο καὶ νὰ πεθάνῃ ἀπ' αὐτόν.

Λὲς κι' ἐγνώριζε τὸν ἐχθρὸ του καὶ ὁλόκληρα χρόνια κατ' ἄρθρονε νὰ τὸν ἀπομακρύνῃ μὲ τὴν διαίτα.

***

Ὁ περίφημος ἀποκλεισμοῦ τοῦ 1916—1917 ποῦ μᾶς ἔχαν κάμει οἱ Σύμμαχοι, γιὰ νὰ ταλαιπωρήσουν τὸν πληθυσμὸ δὲν εἶχε καμμιὰ ἐπίδρασι στὸν Γαβριηλίδη μὲ τὴν τὴν ἄλλη του διαίτα.

Ἔπαινε ὅλο πορτοκαλάδες καὶ φασκόμυλο!

Ἔνα βράδι ποῦ πῆγα στὸ γραφεῖο καὶ καὶ τὸν βρῆκα νὰ πῆθῃ τὴν πορτοκαλάδα του, ποῦ εἶπε:

— Ἄν ὅλοι οἱ Ἕλληνες ζοῦνε διὰ ἐγὼ, δὲν θὰ μᾶς κάμουν τίποτε οἱ Σύμμαχοι μὲ τὸν ἀποκλεισμὸ τους!

Κι' εἶχε δίκιο.

Μ' ὄλη ὁμῶς τὴν προσωπικὴν παρουσιάζου τῆς διαίτας, εἶχε τὴ βαρεῖα ὑποχρέωσι νὰ ἐξευρίσκει τροφίμα στὴν ἐποχὴ αὐτῆ τοῦ ἀποκλεισμοῦ καὶ ἀργότερα ποῦ δὲν ἔπαιζε, γιὰ τὴν οἰκογενεία του. Τί νὰ κάμῃ; Ἡ Ἀθήνα τότε δὲν εἶχε τίποτε. Τὰ αἰγὰ, τὸ κρέας, τὰ πούλερικά εἶχαν ἐξαφανισθῆ. Ὅ,τι ἔσταναν ἡ ἐπαρχίες, πουλιῶταν κρυφὰ στοὺς

ματοὺς ἐκείνου καὶ ἀναγογγίασε ἄδελὰ του.

— Ἐχεις δίκιο ἀνάγκη μου, ψιθύρισε. Κατάλαβα τὴν ἀφωνή σου γνώμη καὶ συμφωνοῦ μ' αὐτήν. Καλύτερα ἐνομένοι μπρὸς στὸν θάνατο, παρὰ χῶρια νὰ ζοῦμε τὴ θλιβερὴ καὶ τόσο μαρτυρικὴ ζωὴ μας. Ἄς μᾶς συχωρεῖσι ὁ Θεός!

Ἔσπυρε κοντὰ τῆς, κοντὰ στὰ ἀναμικά τῆς χεῖλη ποῦ τόσο λαχταριστὰ ζητοῦσαν ἐκείνη τὴ στιγμή τὸ ὑστερνὸ του φιλίμα, καὶ τὰ χεῖρηνε διφρασιμένα μὲ τὰ διὰ του.

Κι' ἐνὸ ἀκόμα τῆς φιλοῦσε μὲ ἀνειπτόρη λατρεία, καὶ βύθιζε τὴν τραυμασμένη του ματιὰ στὴ βελούδινη ματιὰ τῆς, βύθιζε συγχρόνως καὶ τὸ κροκερὸ του μαχαίρι στὸ παρθετικὸ τῆς στῆθος, παραξένοντάς το μὲ πόνου ἀφάνταστο.

Ἔπειτα, κλείνοντας ἀπότομα τὰ μᾶτια του, γιὰ νὰ μὴ βλέπῃ τὸ λυπητερό τῆς ἔμφυξιμα, ἔχωσε στὸ λαμοῦ του τὸ βουτηγμένο στὸ χλιαρὸ τῆς αἵμα μαχαίρι του καὶ σωριάσθηκε βαρὺς στὴ γῆ, πλάι στὴ λατρευτῆ του Μίρα...

Ἐσπύρησαν ζευγαρωμένω...

πλουσίους καὶ στὰ μεγάλα ξενοδοχεῖα. Ἔπειτα εἶχε ἀπαγορευθῆ ἀπ' τὸ ἴπουργεῖο ἢ ἀπὸ τὸνον εἰς τὸνον μεταφορὰ τροφίμων, γιὰ νὰ ἐπαγοκοῦν ὄλες τοὺς ἢ ἐπαρχίες, καὶ ἔτσι εἶχε γίνε ἀληθινὸ πρόβλημα ἡ διαμονὴ στὴν πρωτεύουσα.

Ἐὐτυχῶς τότε ἐδημοιογῆθηκαν στὴν ἐπαρχία μας ὁ... «λουλακάδες», μὰ νέα δηλαδὴ ἐπαγγελματικὴ τάξις τοπικῶν... λαθρεμπόρων, ποῦ κουλῶσαν διάφορα προϊόντα στὴν Ἀθήνα καὶ τὰ πουλοῦσαν κρυφὰ σὲ καλῆς τιμῆς, κυρίως στὰ μεγαλεῖτερα ξενοδοχεῖα. Μ' αὐτοὺς κατορθῶνα νὰ τοῦ στέλνω ἀσφαλῶς διάφορα τρώφιμα.

Ἡ ἱστορία μάλιστα τῶν «λουλακάδων» ἐγίνε ἀφορμὴ νὰ μοῦ στεῖλῃ ὁ Γαβριηλίδης τὸ ἔξιξι γραμματικῆ, λακωνικώτατο, σὺν τὸ ἀγγεῖμα τῶν παλαιῶν Σπαρτιάτων μετὰ τὴν ναυμαχία τοῦ Ἀισάνδρου:

«Φίλιτε Νάσο, Φακὲς ἐτελειώστων.

Ἄποριμες τί χεῖ φραγίν. Ρίξι μᾶς ἔδωκαν τέσσαρες ὀκάδες, ἀλλὰ καθημερινὸ πλάφι, οἶχεται καὶ αὐτό. Τοιγαρῶν φρόντισε διὰ νῆες φακῆς, ἀν δὲν ὑπάρχουν καὶ αὐτῆς, τότε ἐσβίθια. Σὲ θέλω! Γεῖα σου

Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ

Ἐπίσης στοὺς «λουλακάδες» χρωστώ καὶ ἕνα ἄλλο γραμματικῆ, ποῦ μοῦ ἔστειλε ὁ Γαβριηλίδης τὴν παρῶνι τῶν Χριστοῦγέννων καὶ ποῦ καθιερεῖται καὶ τὴν οἰκονομικὴ του κατὰστασι στὴν ἐποχὴ αὐτῆ.

Ἄγαπητέ Νάσο, Πεύδω νὰ σ' εὐχαριστήσω διὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν ἀναγενητικῶν ὄσπριων. Φαντάσσω ὅτι κρέας μὴ τρώγοντας, πράγι μὴ βρισκοντας, οὔτε αἰγὰ, ἀλλὰ καὶ ἂν βρίσκομαι καὶ ἀπὸ τὰ τρία, πὼς νὰ τὰ ἀγοράζουμε, μὲ τί λερτὰ; Τί θὰ γινώμιστε χωρὶς του-αὐτῆς ἔκτακτες ἐπικουρίες... Τώρα σκέφθηκα νὰ μοῦ στεῖλῃς τίς ὑπόλοιπες ὀκάδες μὲ τὸ ὑποπρακτοεῖο τῶν ἐφημερίδων. Θὰ σοῦ στείλω καὶ ἐπιταγῆν. Ἀπορεῖ ἔμεινε τὸ σπιτι χωρὶς δραχμὴν καὶ ἐγὼ χωρὶς πεντάραν.

Καλὰ καὶ γλυκὰ Χριστοῦγεννα. Χαιρετισμοὺς στὸν πατέρα σου.

Γεῖα χάρα
Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ

Ἄ. Γ. Χρόνια πολλὰ καὶ εὐτυχισμένα».

Ἔτσι ἐπέραςε τὸ σπιτι τοῦ Γαβριηλίδη τὰ Χριστοῦγεννα τοῦ 1917!

***

Ἐπαναστατικὸ πνεῦμα ὁ Γαβριηλίδης ἐκ φύσεως, δὲν ἐπαναστατοῦσε μόνο κατὰ τῶν «κακῶς κεμένων», ὅπως ἦταν τότε ἡ ἐφαρσισ τῆς μόδας, δὲν ἐδημοιογῶσε τὴν «Εἰρηρικὴν ἐπαναστάσιν» μὲ τὰ ἄρθρα του, ἢ ὁποία ἔπαιζε πρόδρομος τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ Γουδῆ, ἀλλ' ἐπαναστατοῦσε καὶ μὲ τὴν ἐμφάνισ τῆς... «Ἀκροπόλεως»!

Ποτὲ δὲν ἐμεινε εὐχαριστημένος πολὺ καιρὸ ἀπ' τὴ φῶμα τοῦ φύλλου του καὶ ἀπὸ τὰ τιλοφόρα του. Καὶ πάντοτε ἡ «Ἀκρόπολις» εἶχε κατὶ τὸ ξεχωριστὸ ἀπ' τίς ἄλλες ἐφημερίδες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. ἢ ὁποῖες στὴν κατὰξι τῆς βῆλις ἦσαν γενικῶς ἰδίως. Τὸ ἄρθρο ἀπ' τὴν πρώτη στήλη τῆς πρώτης σελίδος μετεφέρθη στὸ κέντρον τῆς καὶ ὅταν ἔπαιζε καὶ δεύτερο ἄρθρο, ἐμπαῖνε στὴ δεύτερη σελίδα. Ἡ πρωτοτυπία μάλιστα αὐτῆ γιὰ τὸ κίριον ἄρθρο, ἄρεσε πολὺ καὶ τὴν μῆθησαν καὶ τὰ ἄλλα φύλλα.

Ἄντὶ τοῦ ἄρθρου στὴν πρώτη στήλη παρουσιάζουσαν τὰ «Λακωνικά», ἀληθινὸι δυναμίτες σὲ περικεικλιότητα φράσεων καὶ ἐννοιῶν καὶ παρατηρήσεων. Ἡ εἰδήσις τῆς τελευταίας ὥρας μετεφέρου ἀπ' τὴν τετάρτη στὴν τρίτη ἢ καὶ στὴ δεύτερη ἀκόμα σελίδα, ὄστε καὶ αὐτὸς ὁ παλὸς ἀναγνώστης τῆς «Ἀκροπόλεως» τὰ ἔχανε.

Ρυθμὸς καὶ τάξις ἦταν κατὶ τὸ συνηθισμένον καὶ δὲν τὸ ἐδέχετο ὁ Γαβριηλίδης. Οἱ τίτλοι πάντοτε πρωτότοιμοι καὶ χτυπητοὶ, τραβοῦσαν ἀμέσως τὸ βλέμμα τοῦ ἀναγνώστου. Καταιγισμὸς φράσεων, παραστάσεις εἰκόπων γοργῆς καὶ ζωντανῆς, συμπλέγματα ἄρθρα καὶ ἀναπάντεχα, σκέψεις καὶ κρίσεις πρωτοτυποῖ εἰς ὀξυτήτα, ἀντιλήψεις καὶ παρατηρήσεις ἦσαν τὰ κίρια χαρακτηριστικά τῶν δυνατῶν αὐτῶν ἄρθρων του.

Θυμῶμα τὸ ζήτημα τοῦ γαστρικοῦ ἐξοπλισμοῦ μας, τότε ποῦ ζητοῦσαν μερικὸ νὰ ἐφαρμοσθῆ τὸ πρόγραμμα τοῦ ναυάρχου Φουρνέ. μὲ τὰ σκάων καὶ τὰ ὑποβρύχια. Ἐγαν γίνε σίτις Στήλες τοῦ Ὀλυμπίου διὸς ἀλλεπάλληλα συλλλητήρια, διαμαρτυρία ἐδημοιοσέοντο ἀπὸ τοὺς φοιτητὰς καὶ τίς οργανώσεις καὶ κάποιος ἀναθρασμὸς σίτις λαϊκῆς τάξεως εἶχε σημειωθῆ.

Ὁ Γαβριηλίδης ἔγραψε τὸ ἄρθρο του ὁ «Σκαουτένιος Στόλο» καὶ αὐτὸ ἦταν ἡ ἐπιτύμβιος πλάκα τοῦ ὄλου ζητήματος!

Τὰ ὑποβρύχια ἔφυγαν καὶ ἔδωκαν τόπο τότε στὸν «Ἀδέρωφ», ποῦ ἐδόξασε ἀργότερα τόσο πολὺ τὴν ναυτική μας ἱστορία.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

